

Стан редакције и администрације

Космајска ул. бр. 22.

Оглас се дају у администрацији

— Цена утврђена —

Неплаћена се писма не примају

Рукописи се не враћају.

Писма, рукописе, новац и све остало
што се односи на лист, слати властите
акције снагом листа.

ТЕЛЕФОН УРЕДНИШТВА 1092

Галиција

Одбрана Милузи

Поприште у руско-аустријском рату

Прво поприште руско-аустријског рата биће Галиција, у коју су већ ушла јачи одради прослављених руских козака те ће за наше читаоце бити од интереса да сазнају што више о овој словенској земљи, која је до сада чамила у аустријском Ронству.

Галиција је велика по простиру у кв. калом 78 496. Земља је у свом јужном делу степска висија, на којој се пружају ограници Карпата, Црне Горе и Таре. Планаве се издижу преко 2192. мет. Богат је речима, а од њих су главне Висла, Дњестар и Прут. — Има у изобиљу минералних извора. Продуктивне земље има 96 65 одсто и при доброј жетви земља сама подијиру своје потребе житом. Јако је развијено гајење кромпира и ливреја. Бога та је скоком ковја је имала по попису 744,427 г. веди 2,714,622, свиња 1,253,334 свиња 437,697 и живице пернате 7,754,870. Од руде има обичне соли, угља, каменог, а карбонатног петролеја. Индустрija је слабије развијена. — Железница има у дужини 3584 километара. Од виших школа у Галицији има два универзитета: у Кракови и Лавову са преко 800 ћака, уметничку школу у Кракови и 5 богословија. У Кракову је седиште академије наука — У бечки парламент шаље 78 посланика а земаљски сабор броји 161 посланика. Седиште је земаљске владе у Лавову. Племство је скоро искључиво пољско, као и настава виша. Галиција има становника према последњем попису: Пољка 4,259 000, Мало-руса 3,79.000, Немаца 211.752 Чеха и Словена 9.014. По религији ивишике има католика 3,350,513 (већином Пољка); православних 3,104,103. (Мало-руса) протестаната 45,321 и Мојсијевца 811,371. Остало су унијати.

Немачки губитци

— Извлци за велику битку —
Париз, 3. августа.
Један бриселски лист јавио је јуче из званичног извора, да је номачке трупе имале губитак на бељијској територији до тога дана: 20.000 мртвих, 20.000 рањених и 9.700 заробљених. Листови се надају великој битци и веле, да генерал-штабови Французи и Белгиски не крију своју радост и велико самопоуздање.

Поштовање Босне

— Како су Швабе мислиле побољшане српске земље да однапреде —

Од првога дана када су ушли у Босну Швабе су осетили, да су тикад неће моћи осећати као код своје куће, па су на све могуће начине одмах почели властојавати да Србе сузбију. Један од начина је и насељавање своје гајотиње у најчешће српске крајеве. Овој својој ша-

СТРАЖА

СЛОБОДОУМНИ ОРГАН ЈАВНОГ МИШЉЕЊА

Излази сваки дан у 6 ч. пре подне

ТЕЛЕФОН ШТАМПАРИЈЕ 1092

Адреса за телеграме:	
СТРАЖА	— БЕОГРАД
Претплати се Србију на пошти:	
на годину	дин. 12—
шест месеци	6—
три месеца	3—
један месец	1—
претплати се иностранство на пошти:	
на годину	дин. 30—
шест месеци	15—
три месеци	7·50

Наши пријатељи

ДРАГУМИС, бивши министар председник у Грчкој. Грчки патриота и велики пријатељ српског народа.

ГОЛОВИН, члан думе.

Головин спада у ред најзначајнијих чланова думе и политичком животу братске нам Русије игра веома важну улогу. Велики је пријатељ нашег народа.

Успех Француза

— Варобољени немачки бродови —

Париз, 3. августа,
„Фигаро“ јавља, да је француски контраторпиљер „Ескопет“ заробио и довео у Денкерједну немачку једрелицу, најтоварену са 3000 тона жита. Друга једна немачка једрелица доведена је јутрос у Кале.

се чуо његов промукао, као у пса шиштећи глас, храбрећи, каражуји, шалећи се и псујући; како је кад било потребно.

Све је топлије бивало. Жеђ, најстрашији непријатељ војнија, мучила нас је. Изгледали смо као димничарија. Кроз деблу кору вранише на нашим лицима правила је зној бразде и стазе, затим је цурила по ранима, прсима и леђима. Око-вратници већ беху скроз мокри. Пушка и талећак били су нам тешчи. Певање и разговор беху давно умукли. Сваки је упрочи очи у пету свог тредњака. У једно време, као да

другој поворци пиле су чете и десно и лево. Старци, људи, жене, деца; све је то стајало са лонцима, судовима, зделама и врговима испред кућа. Као је у велико владао нагон самоодржавања у људима! Често сам то при задовољавању жеђи посматрао. Сваки појури на најближу воду и отима зделу, чашу и каблове. Са усници цури воду, као код стоке, када диже главу ваз чабре, па се цеди низ врат и груди. Очи су стајале непомично, жељно, животински на малом таласу. Лица се искри- вила.

Ах, како нам је то пријало!

И опет појосмо напред. Ађутанти и ордонанси ишли су испред нас и позади нас или су нам ишли на сусрет. Једна батерија у касус на престоније. Топовске цеви су давале онај својствени, промукли звук.

Кратак, узајамни поздрав официра и већ су испред нас. Одељења, што су се била забијала у крај док се батерија продирала, опет су се ширила. Извалише се луле. Кисели мирис духана пратио нас је. Напослет-

и пријатељ осећај: кад би сад бил и изненада одозго нападнути? — Шта би ви радили. Цицане, кад би стали падати са свих страна куршуми на нас? Наредник хтеде да „шчепа“ своја „Валдезе а“, али се као постиди, предомисли се за тренутак, остави мирно руку и одговори: „На десно, и на лево, на кршеве, напред на кршеве. Храбро, људи, храбро!“

— Браво! Цицане, то би било заиста најбоље. Пошто смо више један пола час пролазили кроз клања, видели смо на излазку генерал-команданта где стаде са својим штабом. Пуштао је батерију по батерију, ескадрон по ескадрон, да прођу покрај њега. Његове крутне очи прориделе су нам душу.

(Наставиће се)

ФЕЛЬТОН

Летев фон Линденкрон

Наредник Цицан

Зависник из једне летње битке

— Немој ме без разлога потрзати; а ако ме истрагише, не остављај ме у корице, док се не напијем крви —

Саша изрека.

— Већ после једног часа марширали смо ка граници. Нисмо могли никако да дођемо у право расположење. Сувиše нас је притискивала мисао: ми смо у рату. Али када је пун месец наше шлемове и пушке обасјајају својом светлошћу, кад смо видели како бреговима горе војничке ватре, поче час овде, час онде је разговор међу војницима. Оде, онде чуло се, као из сна певаче. А најзад одјекну тужна, као са јаргодна чела песма, мојих Вестфалаца. Затим

и весели, по првом састанку, марширали смо кроз ноћ даље. Чинило нам се, да данас брже идејмо. Да ли је то била грозница код војника, од команданта до добошара, да се до не- пријатеља дође?

Разговарао сам се са Цицаном. Било смо на позадини чете. Ја и он смо данас први пут гледали хиљаде свитаца по грмовима. Животињце су хтели да увеличују ноћни сјај. И изненада чу се заповест, да ста-

БОРБА НАРОДА

Руси бију

Прелаз на аустријску територију

Петроград, 3. августа

ЈУСКЕ ТРУПЕ ПРЕШЛЕ СУ ХА АУСТРИЈСКУ ТЕРИТОРИЈУ ДОЛЖКОМ ШТИРУ, ГОХЕНИ ПРЕД СОДОМ НЕПРИЈАТЕЉСКЕ ПРЕДСТАЖЕ.

Париз, 3. августа,

Јављају о победи Руса хи Ђесстру.

Борбе на мору

— Око Бара —

Цетиње, 3. августа

Јутрос, у 9 с. и 10 м. отпочела је погорска борба на пучини, према Бару, између аустријске и француско-енглеске флоте.

— Которски залив —

Цетиње, 3. августа

Данас у 3 ч, по подне стигао је извештај са Левћена, да се на пучини, према Которском Заливу, води борба између два ратна брода. Мисли се, да један од тих бродова припада некој извидници француске или енглеске флоте.

— Пораз аустријске ескадре —

Цетиње, 3. августа

Јутрос у 9 ч. отпочела је поморска битка између француске и аустријске флоте. Наш телеграфиста из Будве јавља у 9 ч. и 40 м., да је француска ескадра, долазећи са југозапада, напала на аустријску ескадру, која се налазила на пучини под Будвом. Две аустријске лађе потопљене су. Једна је у пламену, а једна се дала у бегство у северном правцу, према Которском Заливу. Битка је трајала више од једног часа.

Глад

— Немачки војници гладују —

Париз, 3. августа

Међу интересантним документима, који су нађени код немачких заробљеника, рађеника и мр

тваца, налазе се и забелешке, у којима се утврђује, да је храна била недовољна, да су војници патили од велике врућине и на послетку има података, који показују брзо разочарење немачких војника.

Јапан

Рат Немачкој

НИШ, 3. августа

Јапан је објавио Немачкој рат.

На Вогезима

— Немци се предају —

Париз, 3. августа.

Одјеће трупе десној од претеће превоје и грб не волеје, који Немци са синој нападу. Код превоја Сало, чији поред својих изнурених трупа ставили одреде резерве, који се чине могли држати и положили су оружје. Једно читаво олево је било се је, заједно са митраљезима. Сви немачки заробљеници једнодушно признају, да је страховито дејство француских пројектила.

Врхунац критичности

Немачка позива све што је способно под заставу

Берлин, 3. августа

Звничне новине објавиле су наредбу, којом се позивају под заставом сви они, који припадају ландштурму (резерва ландвера) и последњи позив резервиста првог позива, изузев, оних, који су прешли у ландштурм из ландвера другог позива.

НАША ПОБЕДА АУСТРИЈАНЦИ ДО НОГЕ ПОТУЧЕНИ

Из Бугарске

— Престолонаследник Борис за генерала Ратка —

Софija, 4. avg.

Конференција кнеза Бориса са министром војним генералом Божидаревом направила је у бугарском војном и политичким круговима велику сензацију. У круговима близком двору, говори се, да је престолонаследник изјавио, да се он диви Ратку Димитријеву.

— Он је прави војник велики Словен и највећи патриот у Бугарској — узвикнуо је престолонаследник.

— Нов посланик у Петрограду —

На место генерала Ратка за бугарског посланика у Петрограду, наименован је Симеун Радев, садашњи посланик у Буковешту!

— Борис контра влади —

Софija, 4 avg.

Одмах после разгора са министром војним престолонаследник Борис је отишао у седницу, која је одржана у двору под председништвом др. Радославова.

Боссе реферата др. Георгија Радославова о сложној ситуацији и о држању Бугарске, престолонаследник Борис је изјавио, да није задовољавао држањем Бугарске. Седница је одмах прекинута и Радославов је отишао у двор и са краљем је дуго конферисао.

— Непажња или мржња —

Софija, 4 avg.

Грађанство тумачи разно одсуство двора и осталих власници на молебствују одржаном у руској цркви а за срећу и успех оружја Словена и њихових пријатеља.

Ратко у Одеси

— Генерал Ратко ће командовати корпусом —

Одеса 3. avg.

Озда се очекује долазак генерала Ратка Димитријева. Говори се, да је генерал Димитријев назначен за команданта осмог корпуса.

Америка хоће да посредује

Вилсон, председник америчких држава нуди се да посредује за мир

Париз, 4. avgust.

Листови доносе да је амерички посланик у Паризу, предао писмо Вилсона министру Думергу. У писму Вилсон се нуди да посредује за мир.

После кратког конферисања са Пленкарском Думерг је у име француског народа захвалио на услугама али је одмах додао да је после оволовских силних провокација на граници немогућ мир. Француски је народ трпео и како се већ оно није могло издржати, он је предузео агресивне намере против свога најлојальног суседа.

Крагујевац, 4. avg.

Врховна Команда јавља овог часа из Крагујевца да је непријатељ потучен до ноге, на целој линији између Шапца и Лознице бежи ка Лозници и Шапцу.

Три пука су потпуно уништена, заробљено 14 топова. Наша војска гони непријатеља.